

SEE MORE JESUS • WANTTOSEEMORE.COM

Unsa ang Giingon sa Bibliya Bahin sa Kaalam? — Bahin 2 • Mga Kasulatan sa KJV nga adunay Numero ni Strong

BAHIN 2 • USA KA BAG-ONG PAGTUON NGA GITUKOD SA SALIGANG DOKTRINA SA BIBLIYA

Kaalam — Sukaranan nga Doktrina sa Bibliya

PULONG SA PAGSUGOD

Asa-a magsugod ang kaalam? Klaro ang tubag sa Kasulatan: ang pagkahadlok kang Jehova mao ang sinugdanan sa kaalam. Dili ang mga tulunghaan sa tawo, dili ang kaalam niining kalibutana; ang pagkahadlok kang Jehova. Ang Hebreohanong pulong mao ang chokmah (H2451, kaalam); ang Griyego nga pulong mao ang sophia (G4678, kaalam); ug ang pultahan padulong sa duha niini mao ang yare (H3374, kahadlok). Napahimutang na kanang patukoranan. Karon moabot ang bag-ong mga saksi: si Job, kinsa nahadlok sa Dios; si Solomon, kinsa nangayo ug masinabuton nga kasingkasing; si Santiago, kinsa nag-ingon nga mangayo sa Dios; ug si Pablo, kinsa nagpakita kanato kang Cristo, ang kaalam sa Dios. Kung adunay bisan kinsa kaninyo nga kulang sa kaalam, nahibalo kamo kang kinsa mangayo. Susiha kini.

TULO KA PANGUTANA NGA GITUBAG NINI NGA PAGTUON:

1. Asa ang sinugdanan sa kaalam?
2. Kon adunay bisan kinsa kaninyo nga kulang sa kaalam, kang kinsa siya kinahanglan mangamuyo?
3. Asa hain natago ang tanang mga bahandi sa kaalam ug kahibalo?

ANG PATUKORAN NGA NAHIMUTANG NA — KAALAM

ANG PATUKORAN → ANG PAGKAHADLOK KANG JEHOVA MAO ANG SINUGDAN SA KAALAM (SALMO 111:10).

ANG PATUKORAN → ANG TANANG NAGATUMAN SA IYANG MGA SUGO ADUNAY MAAYONG PANABOT (PSALM 111:10).

ANG PATUKORAN → UNYA MASABTAN MO ANG PAGKAHADLOK KANG JEHOVA, UG MAKAPLAGAN MO ANG KAHIBALO SA DIOS (PROVERBIOS 2:5).

ANG PATUKORAN → ANG PAGKAHADLOK SA GINOO MAO ANG PAGDUMOT SA DAOTAN (PROVERBS 8:13).

ANG PASUKARANAN → ANG GINOO MAGAHATAG SA KAALAM (PROVERBS 2:6).

ANG PATUKORAN → SI CRISTO, NGA GIHIMO SA DIOS NGA ALANG KANATO ALANG SA KAALAM (1 CORINTO 1:30).

Kini nga Part 2 nagapamatuod sa mao gihapong kamatuoran gikan sa bag-ong hut-ong sa mga saksi.

MGA YAWING PULONG SA GRIEGO

“kaalam” — **G4678 sophia** — kaalam, kalibutanon o espirituhanon

Si Cristo mao ang gahum sa Dios, ug ang kaalam sa Dios

“maalamon” — **G4680 sophos** — maalamon, hanas

ang kabuang sa Dios labi pang maalamon kay sa mga tawo

“prudens” — **G5428 phronesis** — prudensiya, moral nga panabut

gipadagaya niya kanato ang tanang kaalam ug pagkabuotan

“kahibalo” — **G1108 gnosis** — kahibalo, kahibalo

diin gitagoan ang tanang mga bahandi sa kaalam ug kahibalo

MGA YAWING PULONG SA HEBREOHANON

“kaalam” — **H2451 chokmah** — kaalam, kahanas

ang GINOO naghatag ug kaalam gikan sa iyang baba

“kahadlok” — **H3374 yare** — kahadlok, pagtahod

ang pagkahadlok kang Jehova mao ang sinugdanan sa kaalam

“pagsabot” — **H998 biynah** — panabot, kahibalo

ang kahibalo sa Balaan mao ang pagsabot

“kahibalo” — **H1847 daath** — kahibalo, kaladlok

ang pagkahadlok kang JEHOVA maoy sinugdanan sa kaalam

BUKSAN NGA ANGKLA

Panultihon 9:10 Ang pagkahadlok kang Yahweh mao ang sinugdanan sa kaalam ug ang kahibalo sa Balaan mao ang pagsabot. **[H998 biynah ■] [H1847 daath ■] [H2451 chokmah ■] [H3374 yare ■]**

ANG PAGKAHADLOK SA GINOO = ANG SINUGDANAN SA KAALAM + ANG KAHIBALO SA BALAAAN = KATAKUS.

(Ang akong personal nga mga panghunahuna — ang kaalam adunay pultahan, ug ang pultahan mao ang yare (H3374, kahadlok) — ang kahadlok sa GINOO. Dili usa ka pagkakulba nga modagan palayo kaniya, kondili usa ka moduko nga kasingkasing nga mamati kaniya. Sugdi sa pultahan; ang chokmah (H2451, kaalam) anaa sa sulod.)

I. ANG SINUGDANAN SA KAALAM

A. Panultihon 1:7 Ang kahadlok kang Yahweh maoy sinugdanan sa kahibalo, ginasalikway sa buangbuang ang kaalam ug pagpanton. **[H2451 chokmah ■] [H1847 daath ■] [H3374 yare ■]**

ANG PAGKAHADLOK SA GINOO = ANG SUGOD SA KAHIBALO + GISUPAK SA MGA BUANG ANG KAALAM UG PAGPANUDLO.

B. Job 28:28 Miingon siya ngadto sa mga tawo, "Tan-awa, ang kahadlok sa Ginoo—mao ang kaalam; ang pagpahilayo sa daotan mao ang panabot." **[H998 biynah ■] [H2451 chokmah ■]**

ANG PAGKAHADLOK SA GINOO = KAALAM + ANG PAGBIYA GIKAN SA DAOTAN = PANABUT.

II. PANGAYO SA DIYOS, NGA NAGAHATAG SA TANANG TAWO SA MADATO

A. Santiago 1:5 Apan kung adunay usa kaninyo nga nanginahanglan ug kaalam, pangayo niini gikan sa Dios, ang usa nga mohatag nga madagayaon ug walay pagbadlong sa tanan nga mangayo, ug siya

mohatag niini. [G4678 sophia ■]

KON ADUNAY BISAN KINSA KANINYO NGA NAKULANGAN SA KAALAM → PAANGKONA SIYA SA DIOS → KINI IGAHATAG KANIYA.

B. 1 Hari 3:9 Busa hatagi ang imong alagad ug usa ka masinabtanong kasingkasing aron sa paghukom sa imong katawhan, aron akong mahibalo-an ang maayo ug daotan. Kay si kinsa man ang makahimo sa paghukom niining imong dakong katawhan?” [H995 biyn ■]

HATAGI ANG IMONG ALAGAD SA MASABTON NGA KASINGKASING → AROD MAKAILA AKO SA MAAYO UG SA DAOTAN.

C. 1 Hari 3:12 Tan-awa, karon buhaton ko ang tanan nimong pangayoon kanako sa dihang mangayo ka kanako. Pagahatagan ko ikaw ug kaalam ug usa ka masinabtanong kasingkasing, aron walay mahisama kanimo sa wala pa ikaw, ug walay mahisama kanimo nga moabot human kanimo. [H2450 chakam ■]
TAN-AWA, GIHATAG KO KANIMO ANG MAALAM UG MASINABUTONG KASINGKASING → WALAY SAMA KANIMO SA WALA PA IKAW.

D. Panultihon 2:6 Kay ihatag ni Yahweh ang kaalam, gikan sa iyang baba mogawas ang kahibalo ug panabot. [H2451 chokmah ■]

KAY IHATAG NI YAHWEH ANG KAALAM → GIKAN SA IYANG BABA MOGAWAS ANG KAHIBALO UG PANABOT.

(Ang akong personal nga mga hunahuna — Nangayo si Solomon, ug ang Dios mihatag. Miingon si Santiago nga ang samang pultahan naabli: mangayo sa Dios, nga naghatag sa tanan nga madagayaon ug walay pagbadlong. Ang usa nga mihatag ug maalamon nga kasingkasing ngadto sa hari mao usab ang mohatag kanimo. Pangayo sa pagtuo.)

III. DILI ANG KAALAM NINI NGA KALIBOTAN

A. 1 Corinto 1:25 Kay ang giingon nga binuang sa Dios mas labaw pang maalamon kaysa sa mga tawo, ug ang kahuyang sa Dios labaw pang kusgan kaysa sa mga tawo. [G4680 sophos ■]

ANG KABUANG SA DIOS = MAS MAALAM KAY SA MGA TAWO + ANG KAHUYANG SA DIOS = MAS KUSGAN KAY SA MGA TAWO.

B. 1 Corinto 3:19 Kay ang kaalam niining kalibotana binuang alang sa Dios. Kay nahisulat kini, “Bitikon niya ang maalamon sa ilang pagkamalinglahon.” [G4680 sophos ■] [G4678 sophia ■]

ANG KAALAM NIINING KALIBOTANA = KABUANGAN SA ATUBANGAN SA DIOS.

C. Santiago 3:15 Dili kini usa ka kaalam nga niabot paubos gikan sa ibabaw, apan hinuon kalibotanon, dili espirituhanon, demonyo. [G4678 sophia ■]

ANG KAALAM NGA WALA MOABOT GIKAN SA IBABAW = KALIBOTANON + DILI ESPIRITUHANON + DEMONYO.

D. Santiago 3:17 Apan ang kaalam nga gikan sa ibabaw mao ang una nga putli, unya mahigugmaon sa kalinaw, matinabangon, mainiton nga kasingkasing, puno sa kalooy ug maayong bunga, walay gidapigan nga pipila ka mga tawo, ug matinud-anon. [G4678 sophia ■]

ANG KAALAM NGA GIKAN SA KAHITAAS = UNA MAY KAPUTLI + UNYA MALINAWON + MALUMO + PUNO SA KALOY UG MAAYONG MGA BUNGA.

(Ang akong personal nga mga panghunahuna — Gipakita ni Santiago ang kaalam nga duha ka matang: usa gikan sa ubos, ang usa gikan sa itaas. Ang sophia (G4678, kaalam) nga gikan sa itaas maoy una hinlo, unya makigdaiton. Kon kini mosangpot ug panagbangi ug kasina, kini wala gikan sa Amahan. Ilha kini pinaagi sa iyang bunga.)

IV. SI KRISTO, ANG KAALAM SA DIOS

A. 1 Corinto 1:24 Apan alang niadtong tinawag sa Dios, mga Judio ug Griyego, gisangyaw namo si Cristo ingon nga gahom ug kaalam sa Dios. [G4678 sophia ■]

SI KRISTO = ANG GAHUM SA DIOS + ANG KAALAM SA DIOS.

B. 1 Corinto 1:30 Tungod sa gibuhat sa Dios, anaa na kamo karon kang Cristo Jesus, nga nahimo natong kaalam gikan sa Dios. Nahimo siyang atong pagkamatarong, pagkabalaan ug pagkatinubos.

[G4678 sophia ■]

SI KRISTO JESUS SA DIOS GIHIMO NGA ALANG KANATO KAALAM + PAGKAMATARONG + PAGKABALAAN + PAGTUBOS.

C. Colosas 2:3 Nga kaniya ang tanang mga bahandi sa kaalam ug kahibalo natago. **[G1108 gnosis ■] [G4678 sophia ■]**

ANG TANANG BAHANDI SA KAALAM UG KAHIBALO = TAGO DIHA KANG CRISTO.

(Ang akong kaugalingong mga hunahuna — ayaw pangitaa ang bahandi gawas sa tipiganan. Gitagoan sa Dios ang tanang sophia (G4678, kaalam) ug ang tanang gnosis (G1108, kahibalo) diha sa iyang Anak. Gitagoan, dili nawala — gitagoan sa dapit nga imong makaplagan kini. Pangitaa si Cristo, ug imong nakaplagan ang kaalam.)

V. ANG KAALAM MAO ANG PRINSIPAL NGA BUTANG — ANG IYANG BILI UG ANG IYANG MGA BUHAT

A. Panultihon 3:13 Ang usa nga makakaplag ug kaalam malipayon, makaangkon usab siya ug pagsabot. **[H2451 chokmah ■]**

ANG USA NGA MAKAKAPLAG UG KAALAM MALIPAYON + MAKAAANGKON USAB SIYA UG PAGSABOT.

B. Panultihon 3:18 Siya ang kahoy sa kinabuhi niadtong nagkupot niini, malipay kadtong nagkupot niini.

SIYA = USA KA KAHUY SA KINABUHI NGADTO SA MGA MOGUNIT KANIYA + MALIPAYON ANG TANANG MAGAKUPOT KANIYA.

C. Panultihon 4:7 Ang kaalam mao ang mahinungdanong butang, busa batoni ang kaalam ug gastoha ang tanan kanimo aron makab-ot nimo ang panabot. **[H998 biynah ■] [H2451 chokmah ■]**

KARUNUNGAN = MAO ANG LABING MAHINUNGدانONG BUTANG → PAGKUHA UG KARUNUNGAN + UBAN SA TANAN MONG PAGKAB-OT, PAGKUHA UG PAGSABOT.

D. Santiago 3:13 Kinsa man kaninyo ang maalamon ug masinabtanon? Pasagdi kanang tawhana nga magpakita sa usa ka maayong kinabuhi pinaagi sa iyang mga buhat sa pagkamainubsanon nga gikan sa kaalam. **[G4678 sophia ■] [G4680 sophos ■]**

ANG TAWONG MANUNGدان → IPAKITA NIYA PINAAGI SA MAAYONG PAGGAWI ANG IYANG MGA BUHAT UBAN SA KAALOM SA KAAGHOP.

(Ang akong personal nga mga hunahuna — ang kaalam labaw pa sa pagkahibalo; siya usa ka kahoy sa kinabuhi, ug ang kahoy nailhan pinaagi sa iyang bunga. Batoni siya una, ug unya ipakita siya pinaagi sa usa ka maayong paagi sa pagkinabuhi, uban ang pagpaubos.)

BABA SA DUHA

Panultihon 9:10 Ang pagkahadlok kang Yahweh mao ang sinugdanan sa kaalam ug ang kahibalo sa Balaan mao ang pagsabot.

ANG PAGKAHADLOK SA GINOO = ANG SINUGDANAN SA KAALAM.

Mga Salmo 111:10 Ang pagtahod kang Yahweh ang sinugdanan sa kaalam; kadtong nagatuman sa iyang gipanudlo adunay maayong panabot. Ang iyang pagdayeg molungtad sa kahangtoran.

[H2451 chokmah ■] [H3374 yare ■]

ANG KAHADLOK SA GINOO = ANG SUGOD SA KAALAM + USA KA MAAYONG PAGSABOT ANG ANAA SA TANAN NGA NAGABUHAT SA IYANG MGA SUGO.

Panultihon 1:7 Ang kahadlok kang Yahweh maoy sinugdanan sa kahibalo, ginasalikway sa buangbuang ang kaalam ug pagpanton.

ANG PAGKAHADLOK SA GINOO = ANG SINUGDANAN SA KAHIBALO.

Ecclesiastes 4:12 Mabuntog ang tawo nga nag-inusara, apan makabarog sa pagsulong ang duha, ug lisod bugtoon ang tulo ka lubid sa pisi.

UG LISOD BUGTOON ANG TULO KA LUBID SA PISI.

ANG ANINO UG ANG KATUMANAN

Shadow 1 Hari 3:12 Tan-awa, karon buhaton ko ang tanan nimong pangayoon kanako sa dihang mangayo ka kanako. Pagahatagan ko ikaw ug kaalam ug usa ka masinabtanong kasingkasing, aron walay mahisama kanimo sa wala pa ikaw, ug walay mahisama kanimo nga moabot human kanimo.

GIHATAG KO KANIMO ANG MAALAMON UG MASINABTANON NGA KASINGKASING → NGA WALAY MOBANGON NGA SAMA KANIMO SUNOD KANIMO.

Fulfillment Mateo 12:42 Ang Rayna sa Habagatan motindog sa paghukom uban sa mga kalalakin-an niining kaliwatan ug pagasilotan kini. Siya miabot gikan sa kinatumyan sa kalibotan sa pagpamati sa kaalam ni Solomon, ug tan-awa, usa nga mas labaw pa kay kang Solomon ania. **[G4678 sophia ■]**
MIANHI SIYA GIKAN SA KINALAY-ONG BAHIN SA YUTA AROD SA PAGPAMINAW SA KAALAM NI SOLOMON → TAN-AWA, ANG LABAW KA DAKO KAY KANI SOLOMON ANIA DINHI.

(Ang akong personal nga mga panghunahuna — ang labing maalamon nga hari usa lamang ka landong. Ang rayna miabut gikan sa kinalayoan nga mga bahin sa yuta aron sa pagpamati kang Solomon; adunay usa nga labaw kang Solomon nga nagabarug dinhi — si Kristo, ang kaalam sa Dios.)

PAGSIRA

Santiago 3:17 Apan ang kaalam nga gikan sa ibabaw mao ang una nga putli, unya mahigugmaon sa kalinaw, matinabangon, mainiton nga kasingkasing, puno sa kalooy ug maayong bunga, walay gidapigan nga pipila ka mga tawo, ug matitud-anon.

APAN ANG KAALAM NGA GIKAN SA IBABAW MAO ANG UNA NGA PUTLI = PUNO SA KALOY UG MAAYONG BUNGA + WALAY GIDAPIGAN NGA PIPILA KA MGA TAWO + UG MATINUD-ANON.

Colosas 2:3 Nga kaniya ang tanang mga bahandi sa kaalam ug kahibalo natago.

NGA KANIYA ANG TANANG MGA BAHANDI SA KAALAM UG KAHIBALO NATAGO.

(Ang akong personal nga mga hunahuna — usa ka dalan, tulo ka lakang. Nagsugod kini sa yare (H3374, kahadlok), ang kahadlok sa GINOO. Nagpadayon kini pinaagi sa pagpangayo, kay siya naghatag sa tanan nga madagayaon. Ug natapos kini kang Cristo, diin anaa nagtago ang tanang bahandi sa sophia (G4678, kaalam) ug gnosis (G1108, kahibalo). Usa ka gasa, usa ka Maghahatag. Pangayo, ug kini igahatag.)

PRACTICE QUIZ

1. Proverbo 9:10 — Ang pagkahadlok kang Yahweh mao ang sinugdanan sa:

- a) kahibalo
- b) kaalam
- c) mga adlaw

2. Job 28:28 — Ang pagpahilayo sa daotan mao:

- a) panabot
- b) kaalam
- c) mga bahandi

3. Santiago 1:5 — Kung adunay usa kaninyo nga nanginahanglan ug kaalam, pahimoa siya nga:

- a) mangita sa mga maalamon nga tawo niining kalibotana
- b) mangayo sa Dios, kon tingali unya siya mohatag
- c) pangayo gikan sa Dios, ang usa nga mohatag nga madagayaon sa tanan nga mangayo

4. 1 Mga Hari 3:12 — Tan-awa, buhaton ko ang tanan nimong pangayoon kanako sa dihang mangayo ka kanako. Pagahatagan ko ikaw ug:

- a) usa ka kaalam ug masinabtanong kasingkasing
- b) mga bahandi ug kadunggan
- c) taas nga kinabuhi

5. 1 Corinthians 3:19 — Ang kaalam niining kalibotana:

- a) gitago diha sa Diyos

- b) binuang alang sa Dios
- c) kahuyang uban sa Dios

6. Colossians 2:3 — Nga kaniya natago:

- a) diha sa kaalam niining kalibutana
- b) sa simbahan
- c) ang tanang mga bahandi sa kaalam ug kahibalo

7. Santiago 3:17 — Ang kaalam nga gikan sa ibabaw mao ang una nga putli:

- a) putli
- b) malinawon
- c) malumo

TUBAG NGA SUSIHAN: 1-b, 2-a, 3-c, 4-a, 5-b, 6-c, 7-a

GIUNSA PAGKASANGA KINI NGA PAGTUON

→ **GIUNSA ANG KAALAM Pagsulti ingon usa ka persona: sa Proverbio 8:23 ang kaalam miingon, gipahaluna ako sukad sa walay kinutoban; ug ang 1 Corinto 1:24 nagngalan sa Kristo nga kaalam sa Dios. Susiha kon ang kaalam nga misinggat sa Proverbio maoy usa ka landong sa anak.**

→ **GIUNSA PAGHATAG SA ESPIRITU ANG KAALAM: SI BEZALEEL GIPUNO SA ESPIRITU SA DIOS DIHA SA KAALAM (EXODUS 31:3), UG SI PABLO NAGAAMPO NGA ANG DIOS MOHATAG KANINYO SA ESPIRITU SA KAALAM (EFESO 1:17). SUSIHA KON GIUNSA ANG KAALAM PAG-ABOT PINAAGI SA ESPIRITU.**

→ **KON GIUNSA PAGTAPOS SA MAGWAWALI DIIN NAGSUGOD ANG KAALAM: ANG ECCLESIASTES 12:13 NAGAINGON, KAHADLOKI ANG DIOS, UG BANTAYI ANG IYANG MGA SUGO: KAY KINI MAO ANG TIBOOK NGA KATUNG DANAN SA TAWO. SUSIHA KON GIUNSA Pagsugat sa kataposan sa basahon ang sinugdanan sa kaalam.**

→ **KON GIUNSA PAGPADAYON ANG HILO SA "LABAW PA KAY SA": LABAW PA KAY SA KANG SOLOMON (MATEO 12:42), LABAW PA KAY SA KANG JONAS (MATEO 12:41), USA NGA LABAW PA KAY SA TEMPLO (MATEO 12:6). SUSIHA KON KINSA ANG LABAW PA KAY SA HARI, SA PROPETA, UG SA TEMPLO.**

SOURCES & CREDITS

Scripture: Cebuano Bible (CC BY-SA 4.0) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).